

празни и заселени мѣста и отдѣлни сѣмейства и лица. Царь Константинъ Асѣнь съ хрисовуль (около 1278) възобновилъ и потвърдилъ направенитѣ отъ византийскитѣ и бѣлгарскитѣ царе подарѣци и права на Вирпинския манастирь Св. Георги, който се намиралъ въ Вирпинската гора, близу до гр. Скопие и направилъ нови приноси и подарѣци. Царь Иванъ Александъръ сжщо далъ на бѣлгарскитѣ манастири хрисовули, отъ които се запазили само два. Съ първия подарилъ (1342) на Зографския бѣлгарски манастирь въ Света Гора, Св. Георги село Хандакъ, което прѣдварително изпросилъ отъ византийския императорѣтъ, понеже се намирало въ струмската областъ — Македония, която тогава съставяла часть отъ византийската държава. Съ втория си пѣкъ хрисовуль той (1348) подарилъ на Орѣховския манастирь Св. Никола много мѣстности, села и люде. Царь Иванъ Шишманъ тоже издалъ хрисовули, отъ които сж запазени само два, Витошкиятъ и Рилскиятъ. Съ първия потвърдилъ правата и привилегиитѣ на манастира Св. Богородица, който се намиралъ на Витоша и който билъ основанъ отъ баща му царь Иванъ Александъръ, а съ втория, Рилскиятъ, той (1379) потвърдилъ правата и привилегиитѣ на Рилския манастирь върху много села и люде, и му далъ нови приноси и привилегии. Въ разни врѣмена много бѣлгарски области били отнети отъ Бѣлгария и присѣединени къмъ византийската или сръбската държава. Сръбскиятъ владѣтель Душанъ, който присѣединилъ къмъ държавата си голѣма часть отъ Македония, съ хрисовули подарилъ на македонскитѣ манастири много мѣстности и села заедно съ жителитѣ имъ. Турцитѣ, когато завладѣли Балканския полуостровъ, намѣрили много църковни люде и села и първоначално ги запазили въ цѣлость; но по-късно турскитѣ бейове и паши присвоили много манастирски